

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балыклы Чүкәй авыл җирлеге Советы

КАРАР № 10

Балыклы Чүкәй авылы

2019 елның 8 июле

Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының үзидарәлек норматив хокукый актларындагы үзгәрешләр мониторингын үткөрү турында Нигезләмәне раслау хакында

Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән үзидарәлек норматив хокукый актларындагы үзгәрешләр мониторингын үткөрү буенча Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге җирле үзидарә органнары эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы “Балыклы Чүкәй авыл җирлеге” үзидарәлек берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге Советы **КАРАР БИРӘ**:

1. Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге җирле үзидарә органнарының үзидарәлек норматив хокукый актларындагы үзгәрешләр мониторингын үткөрү турында кушымта итеп бирелә торган Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге җирле үзидарә органнарына:

үзләренең нормалар иҗат итү (эшләү) эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянырга;

күрсәтелгән Нигезләмәне үтәү өчен җаваплы затлар билгеләргә;

җаваплы затлар итеп билгеләнгән үзидарәлек хезмәткәрләренең вазыйфаи инструкцияләренә (күрсәтнамәләренә) тиешле үзгәрешләрне кертергә.

3. Карарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлегенең түбәндәге адрес буенча урнашкан махсус мәгълүмат стендында: Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе районы, Балыклы Чүкәй авылы, Үзәк урам, 8 йорт; Иске Арыш авылы, Үзәк

урам, 23А йорт; Керәшен Казысы авылы, Титов урамы, 11Б йорт һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге рәсми сайтында һәм <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча “Интернет” мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге “Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы”нда урнаштырырга.

4. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән соң ун көн узгач үз көченә керә.

5. Карарның үтәлешенә контрольлек итүне үземнең җаваплылыкта калдырам.

Татарстан Республикасы

Балык Бистәсе муниципаль районы

Балыклы Чүкәй авыл җирлегенә башлыгы

А.М.Нуретдинова

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Балыклы Чүкәй авыл җирлегенә Советының
2019 елның 8 июлендәге 10 номерлы
карары белән расланды

**Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлегенә җирле үзидарә
органнының үзидарәлек норматив хокукый актларындагы
үзгәрешләр мониторингын үткәрү турында
Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлегенә җирле үзидарә органны тарафыннан кабул ителгән үзидарәлек норматив хокукый актларының хокук куллану мониторингын гамәлгә ашыру тәртибен тәгаенли (алга таба – норматив хокукый актлар мониторингы).

2. Законнардагы һәм Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлегенә җирле үзидарә органнының үзидарәлек норматив хокукый актларындагы үзгәрешләр мониторингы җирле үзидарә органны тарафыннан үзләренә вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашырылучы үзидарәлек актларын кабул итү (бастырып чыгару), үзгәртү яисә көчен югалтуын тануны (гамәлдән чыгаруны) тәэмин итү өчен мәгълүмат жыйнау, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күз алдында тоту.

3. Мониторинг Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

4. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль район Советы аппаратының юридик бүлеге һәм үзидарәлек берәмлегенә башка җирле үзидарә органнары белән элемтәдә торып хезмәттәшлек итәләр.

5. Мониторинг үткәрү өчен Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге җирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнә.

6. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып тора:

федераль һәм республика законнарына яраклаштыру максатларында үзидарәлек актларын кабул итүдә, үзгәртүдә һәм көчен югалтуын тануда ихтыяҗны ачыклау;

үзидарәлек актларындагы коллизияләргә, каршылыklar һәм кимчелекләргә, хокукый жайга салуда кабатлауларны бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү:

үзидарәлек актларындагы коррупциягә (ришвәтчелеккә) җирлек тудыручы факторларны ачыклау;

кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) яки практикада кулланылмаучы үзидарәлек актларын яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллануның нәтиҗәләгән күтәрү, үзидарәлек актларын тормышка ашыруның нәтиҗәләгән төшерүче факторларны ачып бирү;

җирле үзидарә органнарының тиндәшле бүлекчәләргә тарафыннан үзидарәлек актларының үтәлуенә контрольне гамәлгә ашыруга булышлык итү;

нормалар эшләү (иҗат итү) процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг үзгәрешләргә жыйнауны, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

Россия Федерациясенең конституциячел законнары, федераль законнары һәм бүтән закон актларындагы;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, башкарма хакимиятнең федераль органнары норматив хокукый актлары, федераль дәрәҗәдәгә законнарга ярдәмче бүтән норматив хокукый актлардагы;

Татарстан Республикасы законнары һәм бүтән норматив хокукый актларындагы;

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Балыклы Чүкәй авыл җирлеге Уставындагы, үзидарәлек актларындагы.

8. Мониторингның үткәрүгә нигез булып тора:

федераль һәм республика закон актларына үзгәрешләр кертеү;
хокукый жайгасалуның билгеле бер өлкәсендә
үзидарәлек актларын куллануға анализ;
прокуратура органнары хәбәре (мәгълүматы);
гаммәвимәгълүмат чараларының үзидарәлек актларының житешсезлекләре
е яки аларны камилләштерү зарурлыгы турында хәбәре;
гражданның, юридик затлар, шулисәптән жәмәгать, фәнни,
хокук клау һәм бүтән оешмаларның, индивидуаль эшмәкәрләренң,
дәүләт һәм муниципаль теорганнарының,
муниципаль берәмлекләренң вәкилле органнары депутатларының үзидарәлек
актларының камил булмавы хакында мөрәжәгатьләре,
шулисәптән үзгәренәлгән:

Татарстан Республикасы үзидарәлек норматив
хокукый актлар регистрына кертелгән үзидарәлек актларына карата Татарстан
Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый
экспертиза бәяләмәсен;
аларны үткәрүгә вәкаләтле затларның үзидарәлек актларына
тиешле тәртиптә эзерләнгән коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләрен;
жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелүче конференцияләр,
семинарлар, халык тыңлаулары, жәмәгатьчелек фикер алышулары һәм башка
чараларның йомгаклау документларын.

II. Мониторингның үткәрү тәртибе

9. Жирле үзидарә органнары мониторингның үзләренң компетенциясендә
емә сәләләр буенча әлеге Нигезләмәненң 5
пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара әлементдә (хезмәттәшлектә)
үткәрәләр.

Мониторингның үткәрү максатларында эшчәтөр кем нәртөзелергә,
киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә,
кирәклемәгълүмат ны соратып алдырырга, Татарстан Республикасы, Россия
Федерациясә субъектларының бүтән муниципаль берәмлекләретә жрибә сөйрән
елергә, бүтән эш формалары файдаланылырга мөмкин.

10. Мониторинг анализ ярдәмендә гамәлгә ашырыла:
әлеге Нигезләмәненң 6 пунктында күрсәтелгән актларга;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив
хокукый актларга дегъва белдерү турындагы эшләр буенча хөкем актларына
(хөкемгә мәленә);

прокурор илтифат итүе (реакциясе) актларына.

11. Мониторингның үткәрү формалары:

1) тармак мониторингы – эшчәнлекнең билгеле бер өлкәсендә норматив
хокукый актларны куллану турында мәгълүмат алу өчен гамәлгә ашырылучы
мониторинг;

2) нокталы (урынлы) мониторинг – конкрет норматив хокукый актыныясэаның берөлешен куллану турында мәғлүмат алу өчен гамәлгә ашырылучы мониторинг;

3) оператив мониторинг – норматив хокукый актыларның гамәлдә булуларының беренчелы дэвамында кулланылулары турында мәғлүмат алу өчен гамәлгә ашырылучы мониторинг.

12. Мониторингны, жирле үзидарэ органнарының норматив базасын анализлауны, шулай ук мониторинг йомгалары буенча үткәрелүче нормалар булдыру эшенең нәтижеләрен беркетүне (билгеләүне) гамәлгә ашыру максатларында үзидарәлек норматив хокукый актылар реестрлары файдаланыла, алар жирле үзидарэ органнарында үзидарәлек норматив хокукый актылары реестрын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алып барыла.

13. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү өчен мәғлүмат системаларның автоматлаштырылган сервислары файдаланыла (аларның операторлары белән контрактлар, килешүләр төзү белән бәйлә күрсәтелгән мөмкинлек булганда), алар тәмин итә:

“Консультант плюс” мәғлүмат системасында контрольгә куелган закон һәм бүтән норматив хокукый актылардагы үзгәрешләр турында мәғлүматның керүен;

“Консультант плюс” мәғлүмат системасының хокукый жайга салуның тиндәшле өлкәләре буенча яңалыклар ленталарының мәғлүматны керүен;

Үзидарәлек актыларының законнарға ачыкланган туры килмәүләре турында “Кодекс” мәғлүмат компаниясенен “Төбәк законнары аналитигы” автоматлаштырылган мәғлүмат системасының мәғлүматны керүен.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү максатларында бүтән мәғлүмат системалар сервислары файдаланылырга мөмкин.

14. Әлеге Нигезләмәнең 10 пункттында күрсәтелгән анализ белән беррәттән үзидарәлек хокукый актыларын кабул итүне (бастырып чыгаруны), үзгәртү яисә көчен югалтуын тануны (гамәлдән чыгаруны) тәмин итү өчен мониторингны гамәлгә ашырганда үзидарәлек актыларын куллану практикасы турындагы мәғлүмат түбәндәге критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирек һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

үзидарәлек актыларын кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы тәгаенләнгән күбрәк юридик көчкә ия норматив хокукый актыларның булуы;

муниципаль актыны бастырып чыгарганда жирле үзидарэ органы компетенциясе чикләрен үтәү;

үзидарәлек актында коррупция чөл факторларының булуы;

хокукыйжайгасалудаижтимагыймөнәсәбәтләрнеңтулылығы;
хокукнормаларыколлизиясе;
юридик-техник характердагы хаталарның булуы;
үзидарәлек актын кулланганда аның нигезләмәләренең мәгънәсен
бозу;

үзидарәлек хокукый актын кулланганда урынсыз яки нигезсез
карарлар, гамәлләр (гамәл кылмаулар);

норматив хокукый актларны куллану практикасының булуы;
норматив хокукый актларны бертөрле куллану практикасының
юклыгы;

үзидарәлек актын аңлату мәсьәләләре буенча гаризаларның булуы
(саны) һәм эчтәлегә;

мөрәжәгать итүчеләрнең (гариза бирүчеләрнең) үзидарәлек акты
тарафыннан жайга салынган мөнәсәбәтләр белән бәйле таләпләрен
канәгатьләндерү (канәгатьләндерүне кире кагу) турында закон көченә
кергән хөкем актларының булуы (саны) һәм аларны кабул итүнең нигезләре.

15. Мониторинг нәтижеләре буенча федераль һәм республика
законнарының муниципаль актлар үзгәрешләрен китереп чыгаручы
үзгәрүләре беленгән очракта жирле үзидарә органнары тарафыннан:

үзидарәлек актына үзгәрешләр кертү, үзидарәлек актының көчен
югалтуын тану, яңа үзидарәлек акты кабул итү турында үзидарәлек
актларының тиндәшле проектлары эшләнә;

үзидарәлек актларын күбрәк юридик көчкә ия актлар белән
тәңгәлләккә китерүгә юнәлтелгән бүтән төрле чаралар күрелә.

16. Федераль һәм республика законнарына муниципаль актларга
үзгәрешләр кертү зарурлыгын китереп чыгара торган үзгәртүләр керткән
очракта мониторинг федераль яки республика актын бастырып чыгарган
мизгелдән соң 30 көн дәвамында үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә гражданның, юридик затлар, индивидуаль
эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль
берәмлекләрнең вәкилләккә органнары депутатларының мөрәжәгатьләре,
шулай ук прокуратура мәгълүматы (хәбәре), “Россия Федерациясе
прокуратурасы турында” федераль законда билгеләнгән срокларда каралучы
прокурор илтифаты актларыннан гайре, нигез булган очракта мониторинг
алар кергән көннән соң 30 көн дәвамында гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән
очракларда мониторингны үткәрү нәтижеләре хакында мөрәжәгать иткән
затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада көченә керүче федераль һәм республика закон
актларының үзгәрешләре ачыкланган очракта жирле үзидарә
органнарының норма булдыру эшчәнлегенә планнарына тиндәшле төзәтмәләр
турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру

17. Мониторинг нәтижеләре буенча үзидарәлек акты проектын эшләү һәм кабул итү тиндәшле федераль һәм (яки) республика актын, әлеге Нигезләмәнең 16 пунктының өченче абзацында күрсәтелгән очрактан гайре, үзгәртү вакытыннан соң ике айдан да артык булмаган срокта үткәрелә.

18. Мониторингны үткәргүгә җаваплы затлар ай саен хисап аеннан соң килүче айның 5 нче числосыннан да соңармыйча җирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында мониторинг нәтижеләре турында хисап тоталар.

18.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүматлар) үз эченә алырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүматны;
мониторинг үткәрүне башкаручылар турында мәгълүматны;
мониторинг үткәрү периоды (чоры) турында мәгълүматны;
хокукый җайга салу предметына,
мониторингны үткәрүни гезенәкыскача характеристиканы.

18.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүматлар) үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуны ачыкланган проблемалары турында мәгълүматны;
үзидарәлек актларына үзгәрешләр кертү буенча һәм (яки) яңаларын кабул итүнең зарурлыгы,

үзидарәлек актларын гамәлдән чыгару турында рекомендацияләрне (тәкъдимнәрне);

хокук мөнәсәбәтләренә тиндәшле өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән мониторинг йомгакларын нигезләнгән бүтән нәтижеләр һәм тәкъдимнәрне.

19. Мониторинг нәтижеләре буенча яңа кабул ителгән үзидарәлек актлары законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы үзидарәлек норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен җибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен анда булмаган мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган үзидарәлек актлары җибәрелә.

20. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар булдыру процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

21. Мониторингны үткәргүгә һәм хокуклар булдыру эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру өчен, шулай ук җирле үзидарә органнары карамагындагы хокукый җайга салуның тиндәшле өлкәсендә үзидарәлек актларын федераль һәм республика законнарына үз вакытында яраклаштыру өчен персонал (шулисәптән дисциплинар тәртиптә) җаваплы булалар.

22. Мониторинг йомгаклары буенча тискәрә нәтижеләргә, шулисәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмаулар)

өчөн законнарнигезендә жирлеүзидар өрганнарныжитәкчеләре жаваплы була.